

Komentarz Zarządu Grupy LOTOS S.A. do wyników skonsolidowanych za 4 kwartał 2018 roku

---

ISIN	Gięda Papierów Wartościowych	Thomson Reuters	Bloomberg
PLLOTOS00025	LTS	LTSP.WA	LTS PW

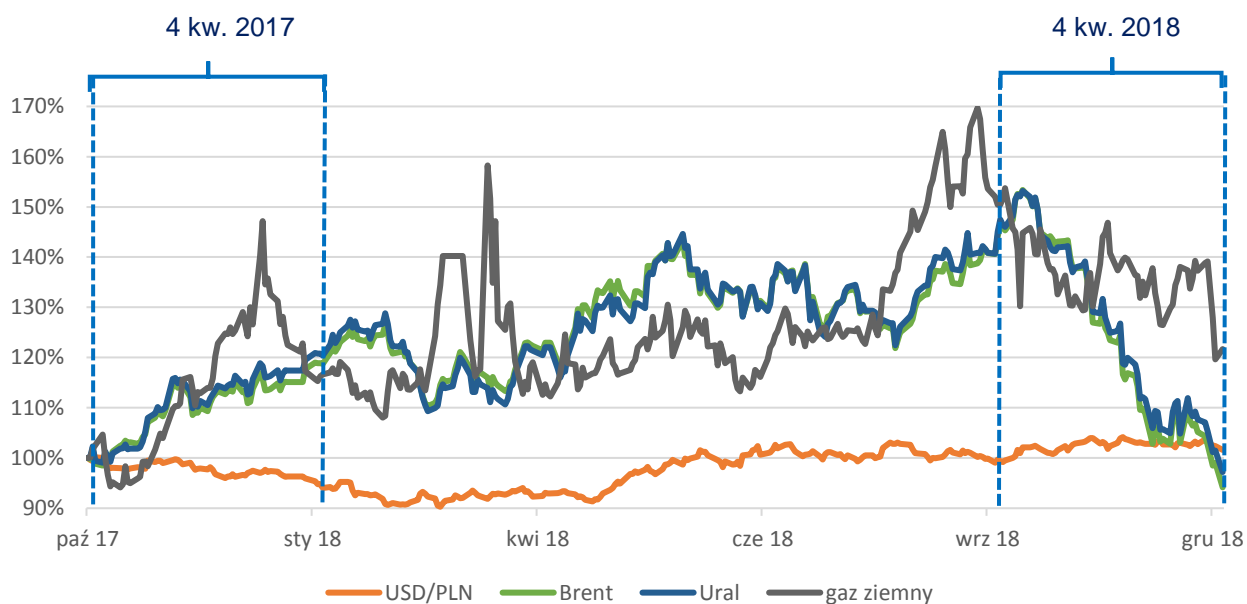
Otoczenie rynkowe	3
Segment wydobywczy	6
Segment produkcji i handlu	15
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	22
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	26
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	27

Dane operacyjne i finansowe za 4 kw. 2018 roku i poprzednie okresy są opublikowane (plik excel) w internetowym serwisie relacji inwestorskich → inwestor.lotos.pl pod nazwą → [databook](#)

Otoczenie rynkowe

- Wzrost notowań ropy naftowej i gazu ziemnego w ujęciu r/r - odpowiednio: ropa naftowa +11,1%, tj. +6,82 USD/bbl¹; gaz ziemny +21,2%, tj. +8,16 USD/boe²
- Znaczący wzrost r/r cracków dla oleju napędowego (+38,9%, +5,81 USD/bbl), lekkiego oleju opałowego (+37,7%, +4,87 USD/bbl) oraz paliwa lotniczego (+35,6%, +5,07 USD/bbl)
- Poprawa r/r ujemnego cracku dla ciężkiego oleju opałowego (+45,1%, 3,45 USD/bbl)
- Istotny spadek r/r cracku dla benzyny (-52,9%, -5,72 USD/bbl)
- Zawężenie r/r średniokwartalnego spreadu Brent/Ural o -9,9% do 0,82 z 0,91 USD/bbl
- Wzrost r/r modelowej marży rafineryjnej do poziomu 8,47 USD/bbl z 7,07 USD/bbl (+19,8%) oraz wzrost względem 3 kw. 2018 (+13,4%)
- Umocnienie się średniokwartalnego kursu USD/ PLN: +4,7% r/r (17 groszy) oraz +1,9% kw/kw (7 groszy)

Dynamika notowań ropy Brent, cen ropy Ural³, gazu ziemnego oraz kursu walutowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Thomson Reuters oraz Narodowego Banku Polskiego

¹ Bbl - baryłka ropy naftowej

² Boe - baryłka ekwiwalentu ropy naftowej

³ Cena ropy Ural obliczona jako suma notowań ropy Brent i notowań spreadu Brent/Ural

Notowania ropy Brent, spreadu Brent/Ural i gazu ziemnego oraz modelowa marża rafineryjna Grupy LOTOS

USD/bbl	4kw. 2018	3kw. 2018	4kw. 2017	4kw.18 /3kw.18	4kw.18 /4kw.17
Notowania DATED Brent FOB	68,22	75,08	61,40	-9,1%	11,1%
Spread Brent/Ural	0,82	1,32	0,91	-37,9%	-9,9%
Notowania gazu ziemnego UK NBP ⁴	46,58	46,67	38,42	-0,2%	21,2%
Modelowa marża rafineryjna ⁵	8,47	7,47	7,07	13,4%	19,8%

Źródło: Spółka oraz Thomson Reuters

Cracki produktowe ⁶

USD/bbl	4kw. 2018	3kw. 2018	4kw. 2017	4kw.18 /3kw.18	4kw.18 /4kw.17
Benzyna motorowa	5,09	14,25	10,81	-64,3%	-52,9%
Benzyna surowa	-5,03	-0,45	1,93	-	-
ON (10 ppm)	20,73	16,37	14,92	26,6%	38,9%
Lekki olej opałowy	17,79	15,24	12,92	16,7%	37,7%
Paliwo lotnicze	19,33	16,10	14,26	20,1%	35,6%
Ciężki olej opałowy	-4,20	-6,96	-7,65	39,7%	45,1%

Źródło: Thomson Reuters

Notowania kursu walutowego

USD/PLN	4kw. 2018	3kw. 2018	4kw. 2017	4kw.18 /3kw.18	4kw.18 /4kw.17
Kurs dolara na koniec okresu	3,76	3,68	3,48	2,2%	8,0%
Średniokwartalny kurs dolara	3,77	3,70	3,60	1,9%	4,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego

⁴ notowania gazu ziemnego wg UK NBP (tj. brytyjski National Balancing Point) dla porównywalności zostały przeliczone z USD/MWh na USD/boe przy zastosowaniu przelicznika 1,6282 MWh/boe

⁵ zgodnie z metodologią przyjętą przez Spółkę, [marża modelowa](#) została obliczona na podstawie danych Thomson Reuters, oddających w dłuższym okresie kierunkowy trend cen, w oparciu, o które, Spółka prowadzi działalność handlową. W krótszym horyzoncie czasowym mogą występować różnice pomiędzy notowaniami, na których opiera się marża modelowa a notowaniami stosowanymi w działalności handlowej. Ponieważ prezentowany model marży nie uwzględnia różnic w cenach osiągniętych poprzez sprzedaż produktów na różnych geograficznych rynkach zbytu, wielkość prezentowanej marży modelowej jest przybliżona, nie zaś tożsama z rzeczywistą wielkością marży rafineryjnej uzyskiwanej w rafinerii Grupy LOTOS S.A.

⁶ crack produktowy liczony jest jako różnica pomiędzy notowaniem danego produktu na baryłkę (notowania na tonę po uwzględnieniu odpowiedniego współczynnika gęstości) a notowaniem ropy Ural (notowanie Brent skorygowane o spread Brent/Ural)

Na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej LOTOS w 4 kw. 2018 roku największy wpływ miały:

- **surowce i produkty**
  - **segment produkcji i handlu**
wyższy o ok. 19,8% r/r poziom modelowej marży rafineryjnej przy maksymalnym wykorzystaniu nominalnych mocy wytwórczych gdańskiej rafinerii wpłynął na wypracowanie oczyszczonego zysku EBITDA LIFO w 4 kw. 2018 roku w segmencie produkcji i handlu na poziomie 609,1 mln PLN (11,3% r/r).
  - **segment wydobywczy**
wzrost r/r notowań ropy naftowej o 11,1% r/r oraz gazu ziemnego wg UK National Balancing Point o 21,2% wsparły wynik segmentu wydobywczego i złagodziły efekt niższego r/r wolumenu sprzedaży węglowodorów (-9,3%), w rezultacie oczyszczony wynik EBITDA segmentu wydobywczego osiągnął poziom 260,5 mln PLN (+20,0% r/r).
- **kursy walut**
  - wyższy r/r (+4,7%) średniokwartalny kurs dolara miał pozytywny wpływ na cracki produktowe, a co za tym idzie na wyniki operacyjne Grupy Kapitałowej LOTOS.

Segment wydobywczy

- **Wydobycie węglowodorów na poziomie 20,5 tys. boe/d⁷ (+16,4% kw./kw. i -0,9% r/r)**
- **Rozpoznanie dodatkowych rezerw produkcyjnych (+4,06 mln boe w kategorii 2P) w obszarze Sleipner w związku z wyższą niż zakładano produktywnością otworów na złożu Sleipner West**
- **Oczyszczony zysk EBITDA segmentu wydobywczego na poziomie 260,5 mln PLN, tj. +20,0 % r/r**
- **Oczyszczony zysk EBIT segmentu wydobywczego na poziomie 205,0 mln PLN, tj. +44,6% r/r**

Zasoby, wydobycie i sprzedaż łącznie ropy naftowej i gazu ziemnego

Zasoby ropy i gazu na dzień (mln boe) ⁸	31.12.2018	30.09.2018	31.12.2017
Norwegia	37,3 ⁹	35,2	39,3
Polska	49,6	50,0	45,2
Litwa	2,9 ¹⁰	3,4	3,6
Razem	89,8	88,6	88,1

Wydobycie (boe/d)	4kw. 2018	3kw. 2018	4kw. 2017	4kw.18 /3kw.18	4kw.18 /4kw.17
Norwegia	15 258	12 179	14 993	25,3%	1,8%
Polska	4 535	4 698	4 861	-3,5%	-6,7%
Litwa	743	771	874	-3,6%	-15,0%
Razem	20 536	17 647	20 728	16,4%	-0,9%

Wydobycie (boe)	4kw. 2018	3kw. 2018	4kw. 2017	4kw.18 /3kw.18	4kw.18 /4kw.17
Norwegia	1 403 747	1 120 430	1 379 356	25,3%	1,8%
Polska	417 262	432 239	447 212	-3,5%	-6,7%
Litwa	68 324	70 898	80 408	-3,6%	-15,0%
Razem	1 889 333	1 623 567	1 906 976	16,4%	-0,9%

⁷ wydobycie dzienne = wydobycie w okresie / liczba dni kalendarzowych

⁸ 2P - zasoby pewne oraz prawdopodobne według międzynarodowej klasyfikacji SPE-PRMS

⁹ w 4 kw. 2018 roku miał miejsce wzrost rezerw 2P złóż obszaru Sleipner (+4,06 mln boe) w związku z wyższą niż zakładano produktywnością otworów na złożu Sleipner West. Jednocześnie, miał miejsce spadek rezerw 2P złóż obszaru Heimdal (-0,50 mln boe) w związku z przyjętym założeniem szybszej likwidacji hubu Heimdal (rozpoczęcie procesu likwidacji założone w roku 2021)

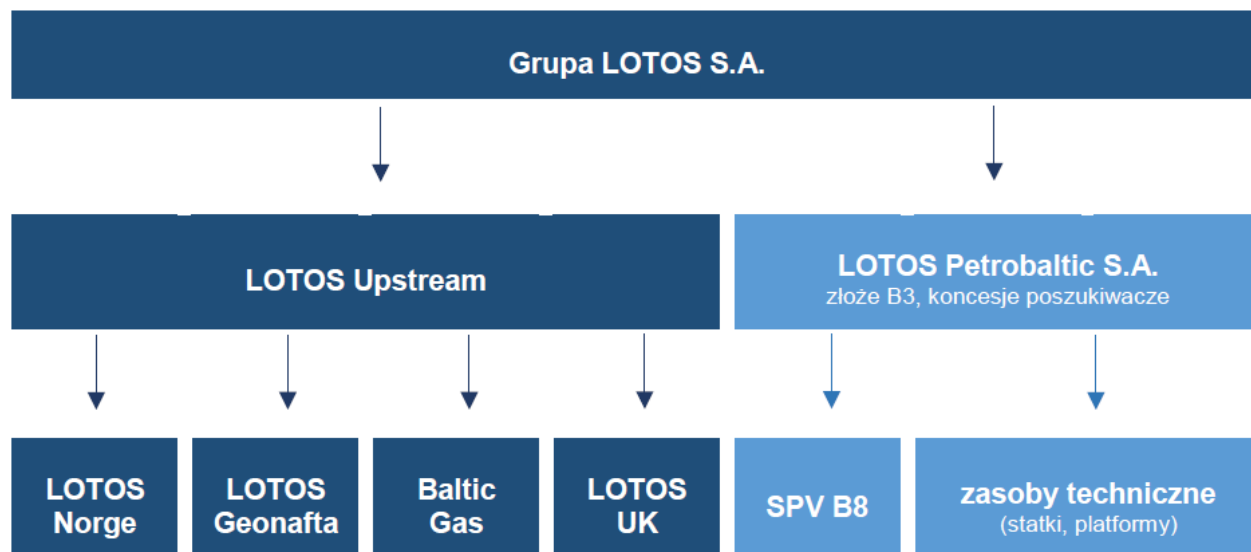
¹⁰ w 4 kw. 2018 roku miał miejsce spadek rezerw 2P złóż na Litwie (-0,40 mln bbl) w związku z przeszacowaniem zasobów przez niezależnego audytora złożowego.

Sprzedż ropy naftowej i gazu ziemnego (boe)	4kw. 2018	3kw. 2018	4kw. 2017	4kw.18 /3kw.18	4kw.18 /4kw.17
Norwegia	1 324 107	1 116 210	1 389 936	18,6%	-4,7%
Polska	414 209	478 874	545 928	-13,5%	-24,1%
Litwa	101 926	101 942	92 276	0,0%	10,5%
Razem	1 840 242	1 697 026	2 028 140	8,4%	-9,3%

Organizacja segmentu wydobywczego

Segment wydobywczy Grupy LOTOS zorganizowany jest zgodnie ze strukturą biznesową przedstawioną na poniższym schemacie.

Struktura biznesowa Segmentu Upstream na dzień 31 grudnia 2018 roku

LOTOS Upstream (tzw. „LUPS”) pełni funkcję spółki holdingowej i realizuje plany rozwojowe segmentu w oparciu o spółki zależne: LOTOS E&P Norge AS (działalność na Szelfie Norweskim), AB LOTOS Geonafta wraz ze swoimi spółkami zależnymi (działalność na obszarach lądowych Litwy), Baltic Gas sp. z o.o. oraz Baltic GAS i wspólnicy sp. z o.o. sp.k. (realizacja projektu zagospodarowania złóż gazu ziemnego B4/B6), LOTOS Upstream UK Ltd (wehikuł potencjalnego rozwoju działalności w Wielkiej Brytanii).

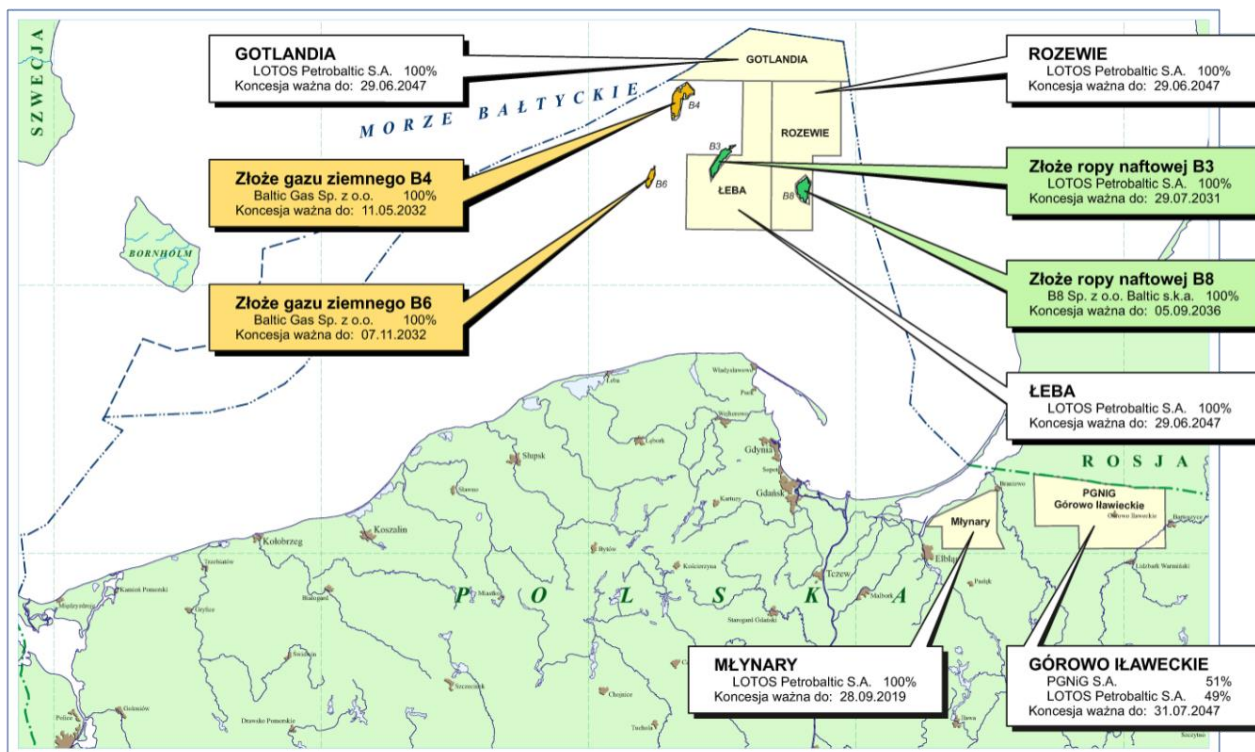
Kluczowe funkcje LUPS obejmują m.in.: rozwój biznesu, analizy ekonomiczne nowych i realizowanych projektów, potencjalne akwizycje/dezinvestycje, zarządzanie portfelem aktywów i nadzór właścicielski, zarządzanie projektem B4/B6, nadzór techniczny, kontroling, udzielanie gwarancji i poręczeń. LUPS to platforma do organizacji finansowania zewnętrznego.

LOTOS Petrobaltic wraz ze swoimi spółkami zależnymi koncentruje się na działalności operacyjno-serwisowej w obszarze Bałtyckim, tj.: eksploatacji złoża B3, zagospodarowaniu złoża B8 w celu uruchomienia pełnej produkcji, realizacji projektów poszukiwawczych na Morzu Bałtyckim oraz koncepcjach lądowych w Polsce.

Równolegle, aktualna struktura biznesowa Segmentu wspiera rozwój przez LOTOS Petrobaltic kompetencji inżyniersko-wykonawczo-projektowych dla sektora offshore, docelowo z możliwością świadczenia usług poza Grupą LOTOS S.A.

Działalność poszukiwawczo-wydobywcza w Polsce

Koncesje spółek Grupy Kapitałowej LOTOS na obszarze RP na dzień 31 grudnia 2018 roku

Źródło: opracowanie własne

W 4 kw. 2018 roku spółka LOTOS Petrobaltic S.A. kontynuowała wydobycie ropy naftowej ze złoża B3 na Morzu Bałtyckim.

Projekt B8

Projekt B8 dotyczy zagospodarowania złoża ropy naftowej na Morzu Bałtyckim. Projekt realizowany jest przez spółkę celową B8 Sp. z o.o. Baltic S.K.A. („SPV B8”), która prowadzi wstępne wydobycie ropy ze złoża B8 a także równolegle kontynuuje prace związane z realizacją projektu zagospodarowania złoża B8, w tym prowadzi zadania związane z przebudową platformy *Petrobaltic* na Morskie Centrum Producyjne na tym złożu.

Na koniec grudnia 2018 roku realizacja zadań projektowych była zaawansowana, ale wystąpiła konieczność modyfikacji infrastruktury złożowej wynikająca z błędów projektowych oraz zmian koncepcji przebudowy platformy i zagospodarowania złoża. Wyjście platformy w morze oraz rozruchy offshore planowane są obecnie nie wcześniej niż w 4 kwartale 2019 roku. Zakładany czas uruchomienia pełnej produkcji ze złoża B8 to 2 kwartał 2021 roku.

Kluczowe parametry projektu B8 (udział LOTOS):

- udział LOTOS 100%
- rezerwy 2P 35,9 mln boe na dzień 31.12.2018 (91% ropa naftowa, 9% gaz ziemny)
- pełna produkcja 2 kw. 2021 roku

- planowane wydobycie 5,0 tys. boe/d (średnia 5-letnia od momentu uruchomienia pełnej produkcji).

Projekt B4/B6

Projekt B4/B6 dotyczy zagospodarowania złóż gazu ziemnego na Morzu Bałtyckim, przy współpracy z partnerem, firmą CalEnergy Resources Poland Sp. z o.o. Projekt realizowany jest poprzez spółkę celową Baltic Gas LLP, udział LOTOS w projekcie wynosi 51%. Zasoby wydobywalne złóż B4/B6 szacowane są na poziomie 4,8 mld m³ (udział 100%).

Aktualnie projekt znajduje się na etapie przygotowania ostatecznej decyzji inwestycyjnej (ang. Final Investment Decision, FID), której podjęcie planowane jest po zminimalizowaniu ryzyk związanych z podłączeniem projektu do sieci przesyłowej gazu na lądzie (wymagane zaprojektowanie i budowa na lądzie odcinka gazociągu o długości ok. 30 km pomiędzy Władysławowem a Kosakowem). W 4 kw. 2018 roku kontynuowano 3 etap fazy przygotowawczej obejmujący: projektowanie gazociągu lądowego, postępowania administracyjne, środowiskowe, własnościowe, pozyskanie finansowania, wykonanie wstępnych prac etapu konstrukcyjnego, leżących na ścieżce krytycznej.

Aktualny harmonogram projektu zakłada podjęcie ostatecznej decyzji inwestycyjnej w drugiej połowie 2019 roku.

Kluczowe parametry projektu B4/B6 (udział LOTOS):

- udział LOTOS 51%
- zasoby 2C 17,9 mln boe na dzień 31.12.2018 (74% gaz ziemny, 26% frakcje ciekłe)
- First Gas 2022
- planowane wydobycie 4,3 tys. boe/d (średnia 5-letnia od momentu uruchomienia produkcji).

Projekty poszukiwawcze

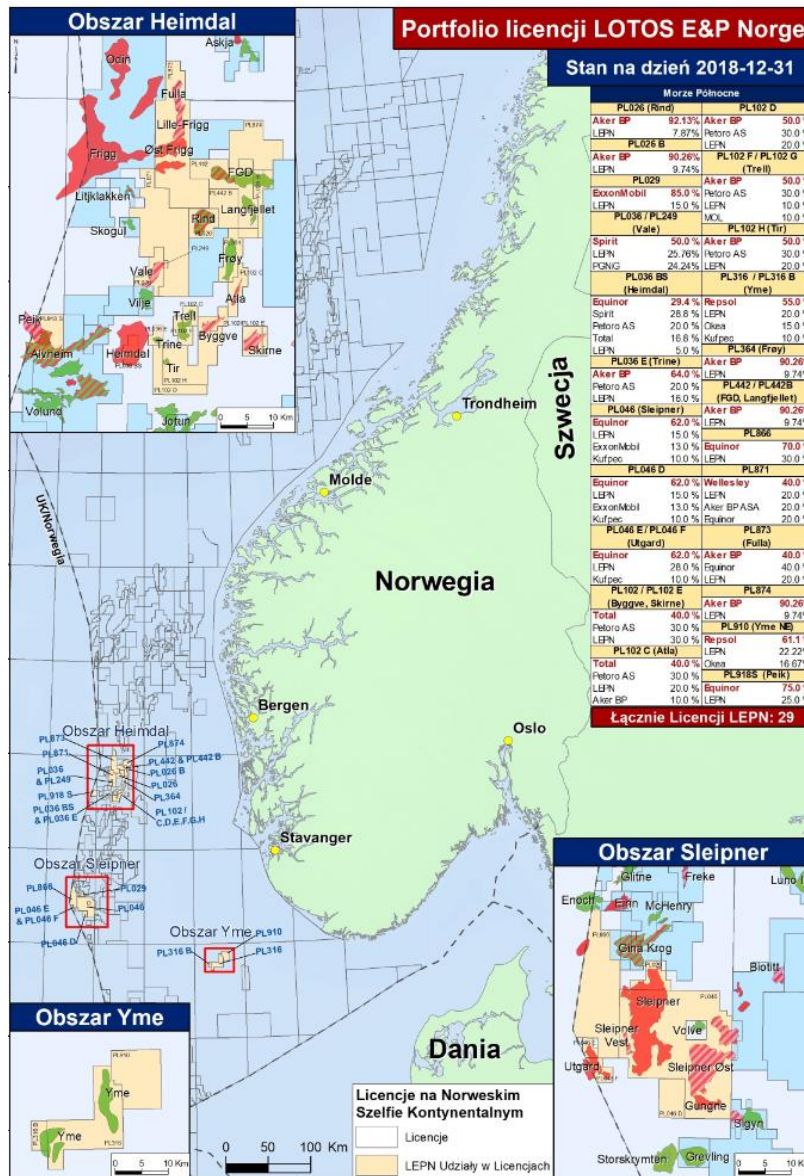
W ramach działalności poszukiwawczej na koncesjach:

- koncesje morskie Gotlandia, Łeba i Rozewie (udział LPB 100%): w ramach realizacji zobowiązań koncesyjnych, zakończono reprocessing archiwalnych danych sejsmicznych 2D/3D, a także rozpoczęto realizację studium wykonalności badań geofizycznych
- koncesja lądowa Młynary (udział LPB 100%) : zakończono akwizycję, processing i interpretację danych sejsmicznych 2D
- koncesja lądowa Górowo Iławeckie (Operator PGNiG udział 51%, udział LPB 49%): zakończono akwizycję i przetwarzanie danych sejsmicznych 3D, rozpoczęto interpretację danych.

W 4 kw. 2018 roku, Spółka LOTOS Petrobaltic zakończyła współpracę z PGNiG na koncesji lądowej Kamień Pomorski (Operatorem koncesji był PGNiG przy udziale 51%, udział LPB wynosił 49%). W dniu 21 grudnia 2018 roku, Ministerstwo Środowiska wydało decyzję o udzieleniu koncesji Kamień Pomorski w 100% PGNiG.

Działalność poszukiwawczo-wydobywcza w Norwegii

Koncesje spółki LOTOS Exploration & Production Norge AS
na dzień 31 grudnia 2018 roku

Źródło: opracowanie własne

W 4 kw. 2018 roku spółka LOTOS Norge w ramach konsorcjum wydobywała gaz ziemny i kondensat ze złóż Atla, Vale, Skirne i Heimdal w obszarze Heimdal, a także ze złóż Sleipner Ost i Vest, Loke oraz Gungne w obszarze Sleipner. Wielkość produkcji ze złóż norweskich w 4 kw. 2018 roku kształtowała się na średnim poziomie 15,3 tys. boe/dzień, tj. +25,3% kw./kw. i +1,8% r/r.

LOTOS raportuje solidne wyniki produkcyjne w Norwegii, szczególnie w obszarze Sleipner, przekraczając założenia przyjęte na etapie akwizycji złóż: aktualnie realizowane wydobywanie ze złóż Sleipner to blisko 13 tys. boe/d w stosunku do prognozy 9,5 tys. boe/d na lata 2016-2018 przedstawionej w momencie realizacji transakcji Sleipner w grudniu 2015 roku.

W 4 kw. 2018 roku miał miejsce kolejny przyrost rezerw produkcyjnych złóż obszaru Sleipner (+ 4,06 mln boe w kategorii 2P), w związku z wyższą niż zakładano produktywnością otworów produkcyjnych na złożu Sleipner

West. Jednocześnie, w 4 kw. 2018 roku zanotowano spadek rezerw 2P złóż obszaru Heimdal (- 0,50 mln boe) w związku z przyjętym założeniem szybszej likwidacji hubu Heimdal (rozpoczęcie procesu likwidacji założone w roku 2021).

Ponadto, w 4 kw. 2018 roku kontynuowane były prace inwestycyjne związane z realizacją projektów zagospodarowania złóż Utgard i Yme, a także trwałe prace przygotowawcze do zagospodarowania złóż Trell i Trine, a także złóż zokalizowanych w tzw. obszarze Greater Heimdal (projekt NOAKA).

Projekt Utgard

Projekt Utgard dotyczy zagospodarowania złoża gazu i kondensatu w Norwegii i znajduje się aktualnie w zaawansowanej fazie realizacji. Operatorem złoża jest firma Equinor (dawniej Statoil), a zagospodarowanie realizowane jest w modelu tzw. fast – track (*ang. szybkiej ścieżki*) przy wykorzystaniu synergii z istniejącą infrastrukturą hubu Sleipner. Po wykonaniu w 3 kw. 2018 roku niezbędnych modyfikacji na platformie Sleipner w celu dostosowania jej do przetwarzania i separacji gazu i kondensatu ze złoża Utgard, w 4 kw. 2018 roku przeprowadzono wiercenie dwóch otworów produkcyjnych na złożu (zakończenie wierceń miało miejsce na początku grudnia 2018 r.). Równolegle, kontynuowano prace związane z modyfikacją platformy Sleipner T, a także zaawansowano prace związane z przygotowaniem podmorskiej części systemów produkcyjnych i rurociągów. Projekt realizowany jest zgodnie z budżetem i harmonogramem, ze wskazywaną przez Operatora możliwością uzyskania terminu First Oil pod koniec 2019 roku. LOTOS w założeniach bazowych utrzymuje termin First Oil w 1 kw. 2020 roku.

Kluczowe parametry projektu Utgard (udział LOTOS):

- udział LOTOS 17,36%
- rezerwy 2P 8,1 mln boe na dzień 31.12.2018 (54% kondensat, 46% gaz ziemny)
- First Oil 1 kw. 2020 roku
- planowane wydobycie 4,1 tys. boe/d (średnia 5-letnia od momentu uruchomienia produkcji).

Projekt Yme

Projekt Yme dotyczy zagospodarowania złoża ropy naftowej i znajduje się aktualnie na etapie realizacji. Operatorem złoża jest firma Repsol, a zagospodarowanie odbywa się zgodnie z zatwierdzonym nowym planem zagospodarowania, przy wykorzystaniu dzierżawionej platformy Maersk Inspirer. W 4 kw. 2018 roku, kontynuowana była realizacja wymaganych modyfikacji platformy Maersk Inspirer, która będzie pełniła funkcje centrum produkcyjnego na złożu Yme. Okres zimowy zostanie wykorzystany na montaż zagłowiczenia powierzchniowego na kesonie. W kolejnym etapie prac, przeprowadzona zostanie instalacja wzmocnienia kesona, zaplanowana aktualnie na 2 kw. 2019 roku. Do wykonania w/w prac zmobilizowana została jednostka Rowan Stavanger. Postęp prac projektowych wskazuje na możliwość zakończenia zagospodarowania złoża zgodnie z planem i uruchomienia wydobycia ropy w połowie 2020 roku.

Kluczowe parametry projektu Yme (udział LOTOS):

- udział LOTOS 20%
- rezerwy 2P 12,9 mln boe na dzień 31.12.2018 (100% ropa naftowa)
- First Oil 2 kw. 2020 roku
- planowane wydobycie 5,0 tys. boe/d (średnia 5-letnia od momentu uruchomienia produkcji).

Projekt NOAKA

Projekt NOAKA dotyczy zagospodarowania odkrytych złóż w obszarze na północ od Heimdal, uwzględniając złoża: Frigg Gamma Delta, Langfjellet, Rind, Fulla oraz Froy, ze średnim udziałem LOTOS na poziomie 10% i operatorem AkerBP. Ponadto, w ramach projektu możliwe jest dołączenie złóż, w których LOTOS aktualnie nie posiada udziałów, tj. Krafla oraz Askja, gdzie operatorem jest firma Equinor. Projekt znajduje się aktualnie na etapie wyboru optymalnej koncepcji zagospodarowania i może stanowić nowy ważny hub w Norwegii. Dla LOTOS, projekt stanowi atrakcyjny potencjał wzrostu wydobycia w długim terminie, przy współpracy

z doświadczonymi partnerami, AkerBP i Equinor. Potencjał zasobowy złóż w obszarze NOAKA to ok. 30 mln boe dla udziału LOTOS. Możliwy termin uruchomienia wydobycia ze złóż to rok 2023.

Szacunkowe parametry projektu NOAKA* (udział LOTOS):

- udział LOTOS ok. 10 %
- potencjał zasobowy ok. 30 mln boe
- potencjał First Oil 2023
- potencjał wydobycia ok. 9 tys. boe/d (średnia 5-letnia od momentu uruchomienia produkcji)

* Przedstawione parametry są szacunkowe i mogą podlegać weryfikacji / zmianom na etapie wypracowania optymalnej koncepcji zagospodarowania złóż. Ostateczne parametry projektu zostaną przedstawione po zatwierdzeniu Finalnej Decyzji Inwestycyjnej.

Projekt Trell/Trine

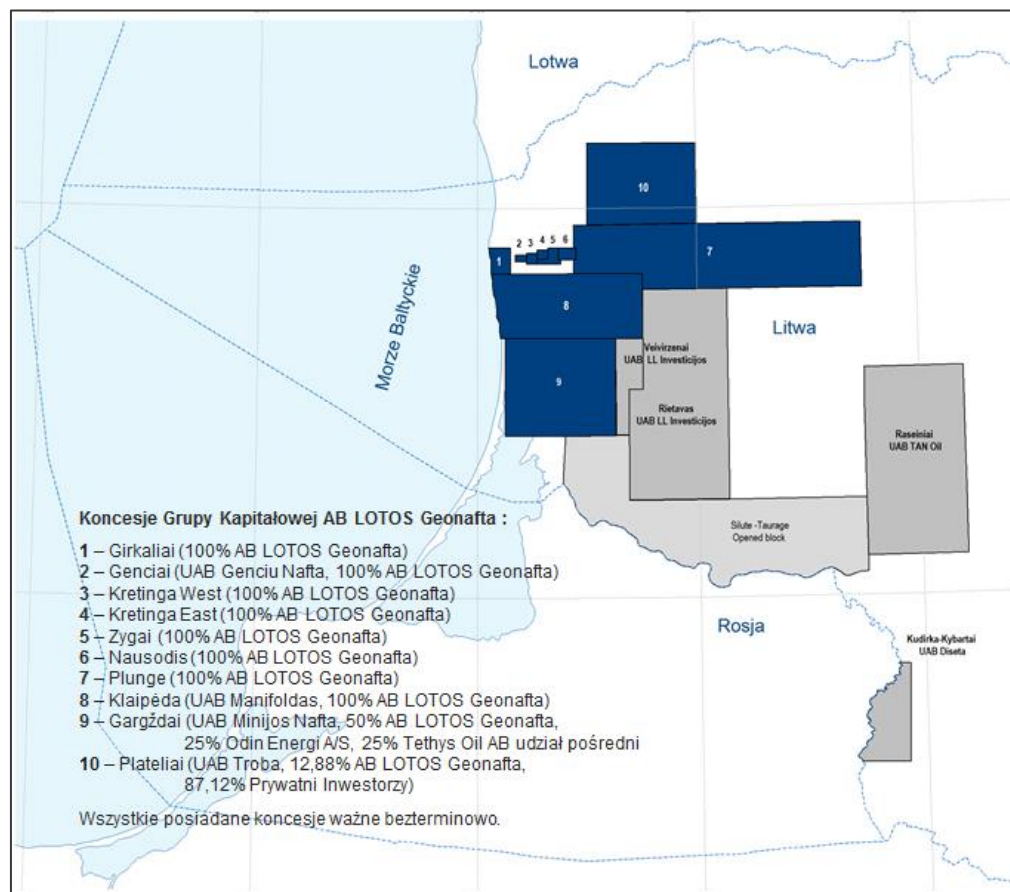
Projekt dotyczy zagospodarowania złóż Trell i Trine, zlokalizowanych w ramach posiadanych koncesji w obszarze Heimdal (udział LOTOS Norge odpowiednio 10% i 16%). Złoża te nie były uwzględniane w planach zagospodarowania w przeszłości, jednak po zmianie operatora (obecnie AkerBP), zyskały perspektywę realizacji.

Projekt Trell/Trine znajduje się aktualnie na etapie wyboru koncepcji zagospodarowania, z wariantem bazowym zakładającym podłączenie złóż do pobliskiej infrastruktury FPSO (*ang. Floating Production Storage and Offloading*) obszaru Alvheim. Potencjał zasobowy złóż Trell/Trine to ok. 5,5 mln boe dla udziału LOTOS. Operator wskazuje na możliwość realizacji zagospodarowania złóż w modelu tzw. fast – track (*ang. szybkiej ścieżki*), z potencjałem uruchomienia wydobycia w 2021 roku.

Działalność poszukiwawczo-wydobywcza na Litwie

Koncesje Grupy Kapitałowej AB LOTOS Geonafra

na dzień 31 grudnia 2018 roku

Źródło: opracowanie własne

W 4 kw. 2018 roku spółki z litewskiej Grupy Kapitałowej AB LOTOS Geonafra skupiały się na optymalizacji wydobywania z istniejących lądowych złóż ropy naftowej: Girkaliai, Kretinga, Nausodis i Genciu, Vezaiciai, Liziai, Ablinga.

W 4 kw. 2018 roku miał miejsce spadek rezerw 2P złóż na Litwie (- 0,40 mln bbl) w związku z przeszacowaniem zasobów przez niezależnego audytora złożowego (Miller & Lentz).

Wyniki operacyjne segmentu wydobywczego

mIn PLN	4kw. 2018	3kw. 2018	4kw. 2017	4kw.18 /3kw.18	4kw.18 /4kw.17
Przychody ze sprzedaży	423,7	374,5	389,8	13,1%	8,7%
Wynik operacyjny EBIT	577,8	146,0	102,3	295,8%	464,8%
Amortyzacja	55,5	50,6	75,3	9,7%	-26,3%
Wynik EBITDA	633,3	196,6	177,6	222,1%	256,6%
Oczyszczony wynik EBIT ¹¹	205,0	164,0	141,8	25,0%	44,6%
Oczyszczony wynik EBITDA	260,5	214,6	217,1	21,4%	20,0%

Wzrost poziomu przychodów ze sprzedaży segmentu wydobywczego w czwartym kwartale 2018 roku (8,7% r/r) jest głównie efektem wyższych notowań gazu ziemnego (+21,2%) i ropy Brent ttd (+11,1%) i oraz wyższego średniokwartalnego kursu USD (+4,7%), przy niższym o 9,3% wolumenie sprzedaży.

Wzrost poziomu przychodów ze sprzedaży (13,1% kw/kw) jest przede wszystkim efektem wzrostu o 8,4% wolumenu sprzedaży oraz wyższego średniokwartalnego kursu dolara (+1,9%), przy niższych notowaniach ropy i gazu ziemnego.

Niższa amortyzacja segmentu (r/r) to efekt spadku wydobycia, a także wzrostu zasobów węglowodorów.

Wyższy oczyszczony wynik EBITDA segmentu wydobywczego za 4 kw. 2018 roku (r/r) jest głównie efektem wyższych notowań gazu i ropy oraz wzrostu kursu USD względem PLN.

Wzrost oczyszczonego wyniku EBITDA segmentu (kw/kw) to skutek większego wydobycia i sprzedaży węglowodorów przez LOTOS Norge, będącego efektem przeprowadzonego w 3 kw. 2018 roku postoiu remontowego w obszarze Sleipner i przestoju produkcyjnego na platformie Heimdal.

¹¹ Wynik operacyjny oczyszczony z efektów zdarzeń jednorazowych:

W 4kw.2018 odwrócenie odpisu aktualizującego nakłady na YME, wpływ środków z ubezpieczenia wadliwej platformy, aktualizacje szacunku rezerw na złożach Heimdal i Sleipner oraz złożach litewskich

w 3kw. 2018 aktualizacja rezerwy na zobowiązania z tytułu warunkowych płatności związanej z umową nabycia aktywów Sleipner w 4 kw. 2017 bilans odpisów z tytułu utraty wartości aktywów, strat z tytułu zaniechanych inwestycji i aktualizacji szacunków rezerw

Segment produkcji i handlu

- **Maksymalne wykorzystanie nominalnych mocy wytwórczych rafinerii Grupy LOTOS S.A.**
- **Wzrost oczyszczonego zysku EBITDA LIFO segmentu produkcji i handlu w 4 kw. 2018 roku do poziomu 609,1 mln PLN (+11,39% r/r) spowodowany głównie wyższym poziomem marży rafineryjnej**

Struktura przerobu ropy naftowej

tys. ton	4kw. 2018	3kw. 2018	4kw. 2017	4kw.18 /3kw.18	4kw.18 /4kw.17
Przerób ropy naftowej w rafinerii w Gdańsku	2 775,1	2 790,4	2 700,1	-0,5%	2,8%
w tym:					
ropa Ural	2 297,7	2 245,8	2 080,5	2,3%	10,4%
ropa Rozewie	67,2	38,8	50,4	73,2%	33,3%
ropa litewska	14,0	12,4	7,1	12,9%	97,2%
ropa Lubiatów	84,5	77,4	69,6	9,2%	21,4%
pozostałe gatunki ropy	311,7	416,0	492,5	-25,1%	-36,7%

Wykorzystanie nominalnych zdolności przerobowych rafinerii w Gdańsku kształtowało się w czwartym kwartale 2018 roku na poziomie 104,8%. Rafineria pracowała stabilnie, utrzymując przerób ropy na poziomie 2.775,1 tys. ton ropy naftowej.

Projekt EFRA (Efektywna Rafinacja), będący kluczowym projektem inwestycyjnym Grupy LOTOS, jest kontynuacją technologicznego unowocześniania rafinerii i dopełnieniem konfiguracji pogłębionego przerobu ropy naftowej osiągniętej w ramach Programu 10+.

W 4 kw. 2018 roku kontynuowano prace budowlano-montażowe i działania rozruchowe poszczególnych obiektów, również w zakresie instalacji i systemów pomocniczych oraz infrastruktury ogólnej. Dla instalacji produkcji wodoru (HGU), jednej z trzech głównych instalacji Projektu EFRA, zakończono prace rozruchowe i z pozytywnym wynikiem przeprowadzono gwarancyjny ruch testowy. W ramach prac zakresu kompleksu instalacji DCU finalizowano montaż orurowania i kontynuowano montaż ogrzewania elektrycznego oraz izolowanie rurociągów. Zakończono próby ciśnieniowe rurociągów. Kontynuowano prace precommissioningowe (testy i próby instalacji po zakończeniu prac budowlano-montażowych i przed uzyskaniem statusu RFSU).

Do prób i testów przekazano następujące obiekty:

- instalacja SRU I („stara” instalacja Claus’a 0810; adaptacja instalacji do pracy z powietrzem wzbogaconym tlenem),
- stacja mieszania ługu sodowego wraz z systemem rurociągów,
- estakada i rurociąg pary awaryjnej EC,
- kolejne rurociągi międzyobiektywne.

Do użytkowania przekazano:

- cztery zbiorniki magazynowe, zmodernizowane na potrzeby inst. HVDU,
- zmodernizowaną sieć gazu opałowego (3700) i część rurociągów międzyobiektowych,
- zmodernizowaną kolumnę 0520-C2 instalacji HDS (0520).

Na 31 grudnia 2018 roku całkowity postęp prac Projektu EFRA uwzględniający projektowanie, zakupy oraz prace budowlano-montażowe wyniósł 98,1%.

W związku z urzeczywistnieniem się ryzyka niedotrzymania założonego terminu uzyskania pełnej gotowości operacyjnej instalacji koksowania ([raport bieżący nr 21/2018](#) z dnia 13 lipca 2018 r.), w dniu 4 grudnia 2018 r. sfinalizowano rozmowy z głównym wykonawcą instalacji DCU/CNHT (firma KT - Kinetics Technology S.p.A.) i zawarto aneks do umowy wskazując nową datę RFSU kompleksu instalacji DCU w dniu 31 maja 2019 r. ([raport bieżący nr 32/2018](#) z dnia 4 grudnia 2018 r.)

Struktura wytworzenia produktów rafineryjnych ¹²

tys. ton	4kw. 2018	3kw. 2018	4kw. 2017	4kw.18 /3kw.18	4kw.18 /4kw.17
	3 005,5	3 106,1	2 911,6	-3,2%	3,2%
Benzyny	401,8	412,1	409,3	-2,5%	-1,8%
Benzyna surowa	133,8	119,5	126,8	12,0%	5,5%
Oleje napędowe	1 374,3	1 488,3	1 317,8	-7,7%	4,3%
Lekkie oleje opałowe	84,5	42,2	83,6	100,2%	1,1%
Paliwo lotnicze JET	150,6	150,3	136,8	0,2%	10,1%
Produkty ciężkie ¹³	528,5	547,1	514,9	-3,4%	2,6%
Pozostałe ¹⁴	332,0	346,6	322,4	-4,2%	3,0%

¹² różnica pomiędzy wolumenem przerobionej ropy naftowej i wolumenem produkcji wynika z faktu, że oprócz ropy naftowej na instalacje i do komponowania wyrobów gotowych kierowane są strumienie biokomponentów, dodatków uszlachetniających oraz średnich destylatów naftowych, zakupione od zewnętrznych dostawców

¹³ ciężki olej opałowy i komponenty asfaltowe

¹⁴ m.in. gazy opałowe i techniczne, siarka, oleje bazowe, frakcja ksylenowa, LPG, paliwo bunkrowe, ekstrakty, rafinaty, gacze

Struktura sprzedaży segmentu produkcji i handlu

tys. ton	4kw. 2018	3kw. 2018	4kw. 2017	4kw.18 /3kw.18	4kw.18 /4kw.17
	2 933,6	3 026,7	3 126,6	-3,1%	-6,2%
Benzyny	404,9	430,8	408,6	-6,0%	-0,9%
Benzyna surowa	133,8	119,5	126,8	12,0%	5,5%
Oleje napędowe	1 401,5	1 514,2	1 357,6	-7,4%	3,2%
Lekkie oleje opałowe	80,9	42,9	83,7	88,6%	-3,3%
Paliwo lotnicze JET	140,9	144,8	143,0	-2,7%	-1,5%
Produkty ciężkie ¹⁵	555,8	544,5	542,3	2,1%	2,5%
Ropa naftowa towar/materiał	0,0	0,0	259,1	-	-100,0%
Pozostałe ¹⁶	215,8	230,0	205,5	-6,2%	5,0%

Rynek produktów naftowych w Polsce i sprzedaż Grupy Kapitałowej LOTOS w 2018 roku
– informacja za 4 kwartał 2018 roku

W 2018 roku konsumpcja paliw płynnych¹⁷ (oleju napędowego, benzyny oraz lekkiego oleju opałowego) w Polsce wzrosła o 2,5% r/r. Olej napędowy odnotował wzrost na poziomie 2,2%, benzyna 5,3%, a lekki olej opałowy spadek o 9,6%.

Benzyna motorowa

Konsumpcja benzyn w 2018 roku wzrosła o 5,3% r/r. Całkowita sprzedaż benzyn realizowana przez Grupę Kapitałową LOTOS w 4 kw. 2018 spadła o 0,9% r/r, co jest pochodną optymalizacji produkcji w celu maksymalizacji marży rafinerijnej.

W 4 kw. 2018 roku średnia z notowań marży na benzynie na światowych rynkach była r/r o 5,72 USD/bbl niższa.

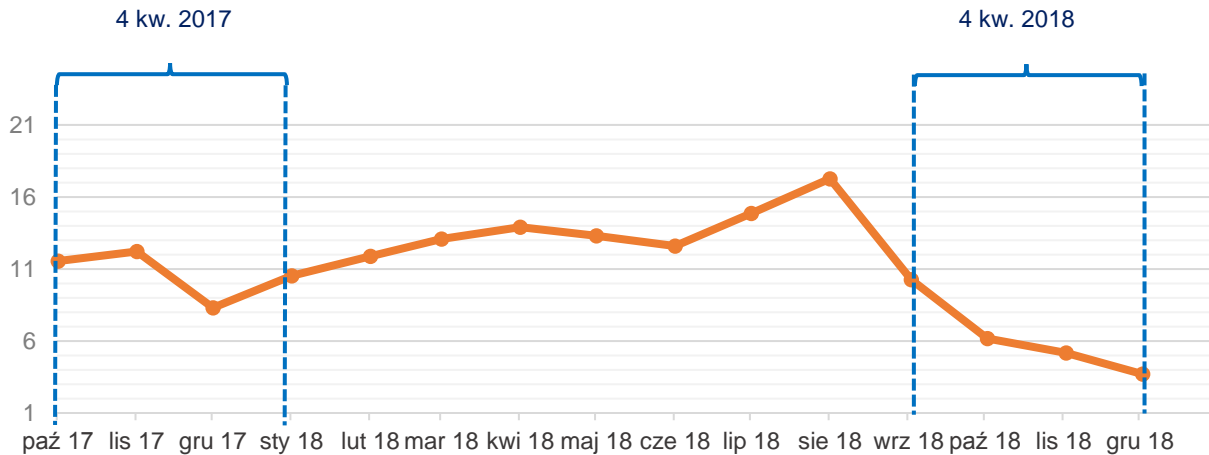
¹⁵ ciężki olej opałowy i komponenty asfaltowe

¹⁶ m.in. gazy opałowe i techniczne, siarka, oleje bazowe, frakcja ksylenowa, LPG, paliwo bunkrowe, ekstrakty, rafinaty, gacze

¹⁷ Źródło danych dotyczących dynamiki konsumpcji paliw i produktów naftowych - POPIHN

Benzyna motorowa – średniomiesięczna marża z notowań w USD/bbl

październik 2017 – grudzień 2018

Źródło: opracowanie własne Spółki na podstawie danych Thomson Reuters

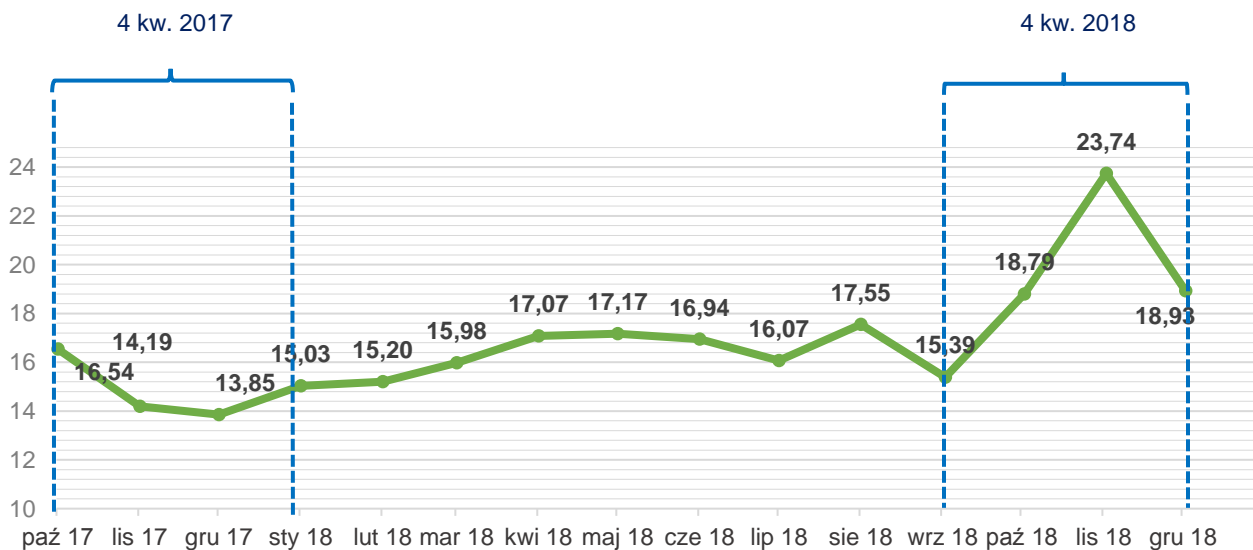
Olej napędowy

Rok 2018 to kontynuacja rosnącego popytu na olej napędowy, jednak w 4 kwartale obserwujemy zatrzymanie wzrostu. W 2018 roku konsumpcja oleju napędowego zwiększyła się o 2,2% r/r. Grupa Kapitałowa LOTOS, mając świadomość rosnącego zapotrzebowania na produkt na rynku krajowym, zwiększyła o 3,3% sprzedaż krajową.

W 4 kw. 2018 roku średnia z notowań marży na oleju napędowym na światowych rynkach była r/r wyższa do zeszłorocznego poziomu o 5,81 USD/bbl.

Olej napędowy – średniomiesięczna marża z notowań w USD/bbl

październik 2017 – grudzień 2018

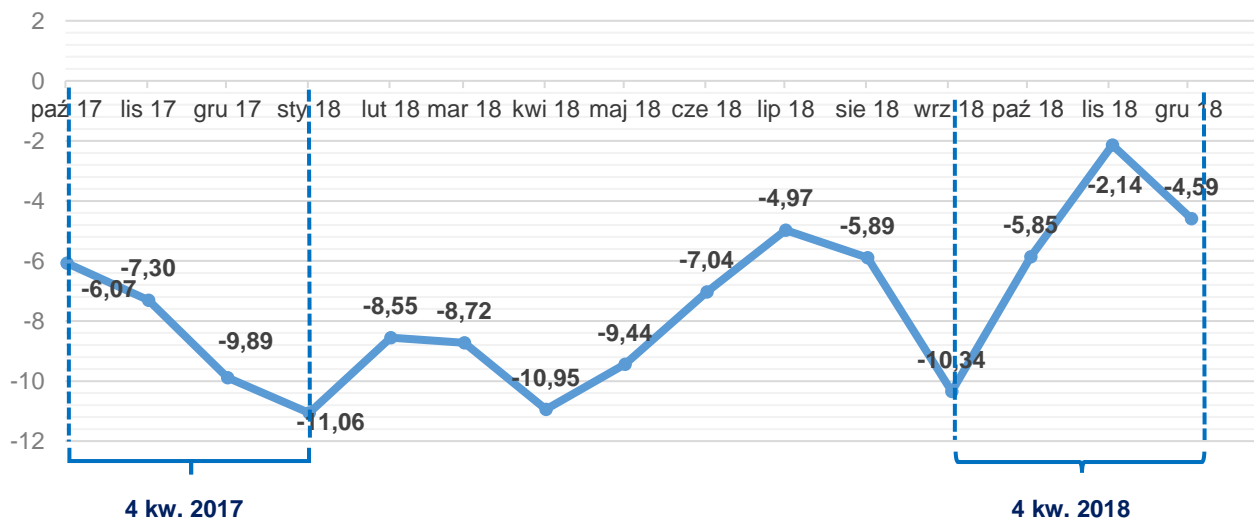

Źródło: opracowanie własne Spółki na podstawie danych Thomson Reuters

Ciężki olej opałowy

W 4 kw. 2018 roku Grupa Kapitałowa LOTOS zrealizowała niższą o 9% sprzedaż COO w porównaniu do 4 kw. 2017. Jest to efekt optymalizacji produkcji ciężkich frakcji i wyższej sprzedaży asfaltów. W 4 kw. 2018 roku średnia z notowań ujemnej marży na ciężkim oleju opałowym (tj. COO) na światowych rynkach była na poziomie -4,20 USD/bbl, co stanowi poprawę r/r o 3,45 USD/bbl.

Ciężki olej opałowy – średniomiesięczna marża z notowań w USD/bbl październik 2017 – grudzień 2018

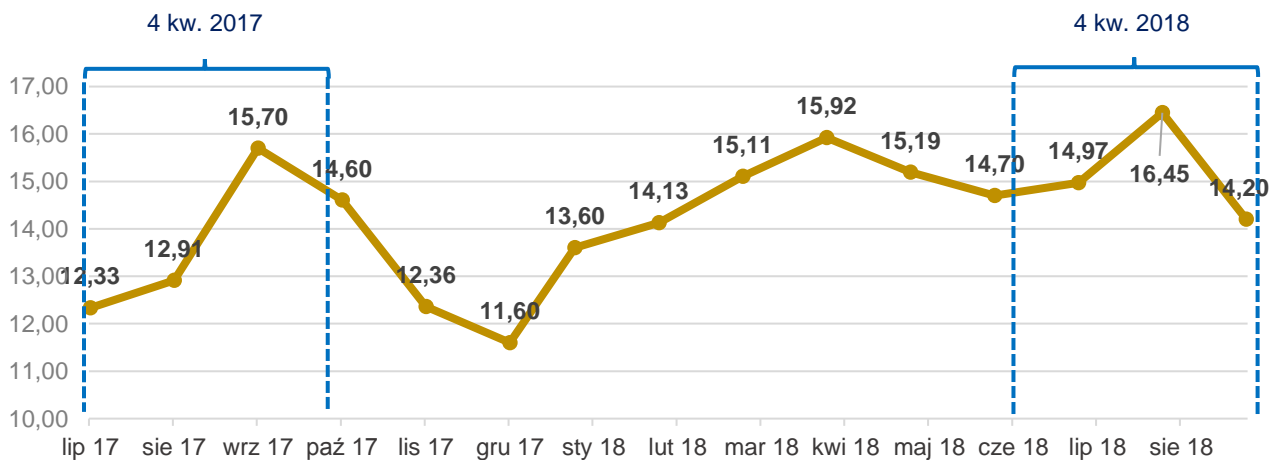

Źródło: opracowanie własne Spółki na podstawie danych Thomson Reuters

Lekki olej opałowy

Konsumpcja lekkiego oleju opałowego (LOO) po 12 miesiącach 2018 roku spadła o 9,6%. Grupa Kapitałowa LOTOS w 4 kw. zmniejszyła sprzedaż lekkiego oleju opałowego w kraju o 3,3% r/r. W 4 kw. 2018 roku średnia z notowań marży na lekkim oleju opałowym na światowych rynkach była wyższa o 4,87 USD/bbl r/r.

Lekki olej opałowy – średniomiesięczna marża z notowań w USD/bbl październik 2017 – grudzień 2018

Źródło: opracowanie własne Spółki na podstawie danych Thomson Reuters

Wyniki operacyjne segmentu produkcji i handlu

mIn PLN	4kw. 2018	3kw. 2018	4kw. 2017	4kw.18 /3kw.18	4kw.18 /4kw.17
Przychody ze sprzedaży	7 639,2	8 136,6	6 791,7	-6,1%	12,5%
Wynik operacyjny EBIT	184,1	735,1	630,9	-75,0%	-70,8%
Amortyzacja	125,3	124,1	129,9	1,0%	-3,5%
EBITDA	309,4	859,2	760,8	-64,0%	-59,3%
EBIT LIFO	350,9	561,2	433,4	-37,5%	-19,0%
EBITDA LIFO	476,2	685,3	563,3	-30,5%	-15,5%
Oczyszczony EBITDA LIFO ¹⁸	609,1	687,7	547,2	-11,4%	11,3%

Wyższe o 12,5% przychody ze sprzedaży segmentu produkcji i handlu r/r są efektem wzrostu średniej ceny sprzedaży netto oraz niższego o 6,2% wolumenu sprzedaży. Średnia cena sprzedaży netto w segmencie produkcji i handlu w 4 kw. 2018 roku wyniosła 2.604 PLN/t i wzrosła r/r o 19,9% na skutek przede wszystkim wyższych notowań produktów naftowych i wyższego średniokwartalnego kursu dolara. Wyniki 4 kw. 2017 zostały zakłócone jednorazową sprzedażą ropy naftowej do Agencji Rezerw Materiałowych. Nie uwzględniając tej transakcji wolumen sprzedaży wzrósł o 2,3% r/r.

Niższa wartość przychodów ze sprzedaży segmentu produkcji i handlu w 4 kw. 2018 roku vs. 3 kw. 2018 roku (-6,1%) związana jest zarówno z niższym o 3,1% wolumenem sprzedaży segmentu oraz niższą ceną sprzedaży netto (-3,1%), na skutek niższych notowań produktów naftowych.

Oczyszczony wynik EBITDA LIFO segmentu produkcji i handlu w 4 kw. 2018 roku wyniósł 609,1 mln PLN, tj. o 11,4% mniej niż w poprzednim kwartale i o 11,3% więcej niż w kwartale porównywalnym poprzedniego roku.

Wzrost oczyszczonego wyniku EBITDA LIFO (r/r) jest efektem głównie:

- wyższej modelowej marży rafineryjnej,
- wyższego średniokwartalnego kursu USD wpływającego na marżę rafineryjną i marżę handlową.

Spadek oczyszczonego wyniku EBITDA LIFO (kw/kw) to przede wszystkim skutek niższego wolumenu sprzedaży produktów naftowych.

Liczba stacji paliw w sieci LOTOS

na dzień 31 grudnia 2018 roku

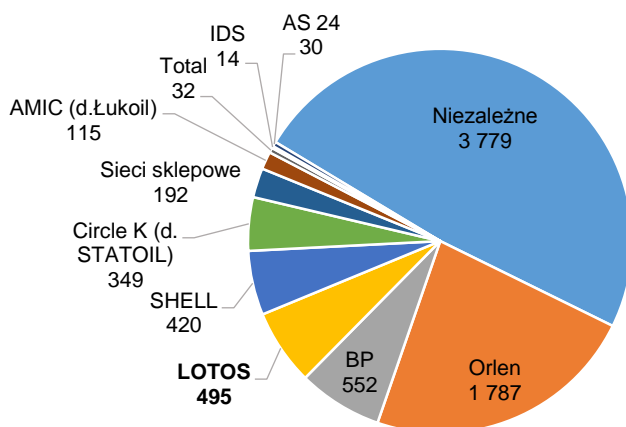
	31.12.2018	30.09.2018	31.12.2017	3kw.18 -2kw.18	3kw.18 -3kw.17
	495	489	493	6	2
Stacje własne CODO	306	306	305	0	1
w tym: LOTOS OPTIMA	121	121	121	0	0
Stacje partnerskie DOFO	189	183	188	6	1
w tym: LOTOS OPTIMA	76	78	83	-2	-7

¹⁸ Wynik operacyjny EBITDA, uwzględniający efekt LIFO na wycenie zapasów, bez uwzględnienia teoretycznego odpisu na poziomie wyceny zapasów LIFO, oczyszczony o różnice kursowe z działalności operacyjnej; dodatkowo w 4kw. 2018 o odpis aktualizujący wartość stacji paliw, związane rezerwy na pokrycie niedoboru CO₂ i na ryzyko podatkowe; w 4kw. 2017 roku o rozliczenie kosztów remontu „Wiosna 2017” i odpis aktualizujący wartość stacji paliw

Na koniec 2018 roku Grupa Kapitałowa LOTOS posiadała w swojej sieci 495 stacji paliw.

Polski rynek detaliczny

na dzień 31 grudnia 2018 roku

Źródło: POPiH

Wyniki operacyjne obszaru detalicznego

mIn PLN	4kw. 2018	3kw. 2018	4kw. 2017	4kw.18 /3kw.18	4kw.18 /4kw.17
Wolumen sprzedaży (tys. ton)	318,3	333,6	299,8	-4,6%	6,2%
Przychody ze sprzedaży	1 769,8	1 839,0	1 497,6	-3,8%	18,2%
Wynik operacyjny	2,0	34,9	-16,8	-94,3%	-111,9%
Amortyzacja	16,9	16,8	18,2	0,6%	-7,1%
EBITDA	18,9	51,7	1,4	-63,4%	1.250,0%
Oczyszczony EBIT	35,3	34,9	12,0	1,1%	194,2%
Oczyszczony EBITDA	52,2	51,7	30,2	1,0%	72,8%

W 4 kw. 2018 roku obszar detaliczny wykazał zysk na poziomie operacyjnym w wysokości 2,0 mln PLN. Znaczny spadek wyniku operacyjnego w porównaniu z poprzednim kwartałem związany jest z dokonaniem w grudniu 2018 roku odpisem na utratę wartości aktywów (stacji paliw) w wysokości 33,3 mln PLN. Oczyszczony EBITDA za 4 kw. 2018 roku w wysokości 52,2 mln PLN jest na porównywalnym poziomie do 3 kw. 2018 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Wyniki operacyjne Grupy Kapitałowej LOTOS

mIn PLN	4kw. 2018	3kw. 2018	4kw. 2017	4kw.18 /3kw.18	4kw.18 /4kw.17
Przychody ze sprzedaży	7 922,0	8 344,0	7 020,9	-5,1%	12,8%
Wynik operacyjny EBIT	768,7	866,8	722,7	-11,3%	6,4%
Amortyzacja	180,8	174,7	204,9	3,5%	-11,8%
EBITDA	949,5	1 041,5	927,6	-8,8%	2,4%
Efekt LIFO ¹⁹	166,8	-173,9	-197,5	-	-
EBIT LIFO	935,5	692,9	525,2	35,0%	78,1%
Oczyszczony zysk EBIT LIFO	695,6	713,3	544,1	-2,5%	27,8%
Oczyszczony zysk EBITDA LIFO ²⁰	876,4	888,0	753,5	-1,3%	16,3%

Grupa Kapitałowa LOTOS, zgodnie z przyjętymi zasadami wyceny zapasów, stosuje do wyceny rozchodu zapasów metodę średniej ważonej ceny nabycia. Stosowanie takiej metody wyceny zapasów powoduje opóźnienie przenoszenia efektów zmiany cen ropy naftowej w stosunku do cen wyrobów gotowych. W związku z powyższym, wzrostowa tendencja cen ropy wpływa pozytywnie, a tendencja spadkowa wpływa negatywnie na osiągnięte wyniki finansowe.

Wyniki operacyjne uwzględniające powyższą metodę wyceny zapasów zaprezentowano w tabeli w pozycjach EBITDA, wynik operacyjny EBIT. Równocześnie dokonano szacunków wyceny rozchodu wg metody LIFO i zaprezentowano w tabeli: efekt LIFO, EBIT LIFO, oczyszczony EBIT LIFO oraz oczyszczona EBITDA LIFO.

Grupa Kapitałowa LOTOS wykazała w 4 kw. 2018 roku zysk operacyjny w wysokości 768,7 mln PLN, na który składały się zysk operacyjny segmentu wydobywczego 577,8 mln PLN, zysk operacyjny segmentu produkcji i handlu 184,1 mln PLN oraz korekty konsolidacyjne w wysokości 6,8 mln PLN (głównie korekta zrealizowanej marży na sprzedaży ropy Rozewie i ropy litewskiej o marżę na ropie pozostającą na zapasie w Grupie Kapitałowej). Wynik operacyjny powiększony o amortyzację wg szacunkowej wyceny zapasów metodą LIFO (bez uwzględnienia teoretycznych odpisów wg LIFO, z wyłączeniem zdarzeń jednorazowych oraz różnic kursowych z działalności operacyjnej (tzw. oczyszczony EBITDA LIFO), wyniósł 876,4 mln PLN.

Ujemny wynik na działalności finansowej w Grupie Kapitałowej LOTOS w 4 kw. 2018 roku wyniósł -151,5 mln PLN. Składa się on głównie z ujemnego wyniku z tytułu skompensowania odsetek od zadłużenia, przychodów odsetkowych i prowizji na poziomie -44,9 mln PLN, ujemnych różnic kursowych na poziomie -61,8 mln PLN oraz ujemnego efektu wyceny i rozliczenia transakcji zabezpieczających w wysokości -25,0 mln PLN.

Efekt wyceny i rozliczenia transakcji zabezpieczających ryzyko rynkowe w 4 kw. 2018 roku w Grupie Kapitałowej LOTOS zawiera głównie nadwyżkę ujemnego rozliczenia i wyceny transakcji zabezpieczających kurs walutowy

¹⁹ Efekt LIFO = EBIT LIFO (oszacowany przy zastosowaniu metody wyceny rozchodu zapasów wg Last In First Out, tj. „ostatnie przyszło – pierwsze wyszło”) – EBIT

²⁰ Wynik operacyjny EBITDA, uwzględniający efekt LIFO na wycenie zapasów, bez uwzględnienia teoretycznego odpisu na poziomie wyceny zapasów LIFO oczyszczony o różnice kursowe z działalności operacyjnej oraz dodatkowo o zdarzenia podane w komentarzu przy wynikach segmentów

na poziomie -37,3 mln PLN, nadwyżkę ujemnego rozliczenia i wyceny transakcji zabezpieczających poziom cen produktów naftowych oraz opcji w łącznej wysokości -29,3 mln PLN, dodatni efekt rozliczenia i wyceny transakcji zabezpieczających prawa do emisji CO₂ w wysokości 48,1 mln PLN oraz ujemny efekt rozliczenia i wyceny transakcji IRS zabezpieczających poziom stopy procentowej w wysokości -6,5 mln PLN.

Wykaz transakcji zabezpieczających poziom cen produktów naftowych
na dzień 31 grudnia 2018 roku

Okres	Produkt/Surowiec	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż	kupno
		Ciężki olej opałowy	Ciężki olej opałowy	Lekki olej opałowy	Lekki olej opałowy	Etanol
		3.5 PCT Barges FOB Rotterdam	3.5 PCT Barges FOB Rotterdam	Gasoil .1 Cargoes CIF NWE / ARA	Gasoil .1 Cargoes CIF NWE / ARA	Ethanol T2 FOB Rdam Barge EUR/cm
1Q2019	Wolumen (mt)	1 082			-100	5 100
	Przedział ceny (USD/mt)	303-303			521-521	499-499
2Q2019	Wolumen (mt)	26 816			-2 478	7 700
	Przedział ceny (USD/mt)	287-287			488,25-604	499-499
3Q2019	Wolumen (mt)	56 357	-1 895	175	-5 208	6 400
	Przedział ceny (USD/mt)	265,5-421,8	300-300	566-566	525,5-717,6	499-499
4Q2019	Wolumen (mt)	16 942			-1 565	5 100
	Przedział ceny (USD/mt)	265,5-361			527,75-643,25	499-499
1Q2020	Wolumen (mt)	1 082			-100	
	Przedział ceny (USD/mt)	261,85-261,85			549-549	
2Q2020	Wolumen (mt)	27 852			-2 574	
	Przedział ceny (USD/mt)	253,3-337,5			549-677	
3Q2020	Wolumen (mt)	37 627			-3 477	
	Przedział ceny (USD/mt)	234-326,5			548,35-660,75	
4Q2020	Wolumen (mt)	16 488			-1 583	
	Przedział ceny (USD/mt)	234-287,25			548,35-644	
2Q2021	Wolumen (mt)	1 082			-100	
	Przedział ceny (USD/mt)	292-292			570,8-570,8	

Wykaz transakcji terminowych zabezpieczających poziom kursów walutowych
na dzień 31 grudnia 2018 roku

Para walut	Instrument	Wolumen	Waluta	Przedział kursu
Kursy EUR/USD	Forward	144 000 000	EUR	1,1643-1,2187
Kursy EUR/PLN	Forward	58 400 000	EUR	4,29-4,3
Kursy USD/PLN	Forward	-360 114 824	USD	3,6275-3,806

Wykaz transakcji terminowych zabezpieczających poziom stopy procentowej
na dzień 31 grudnia 2018 roku

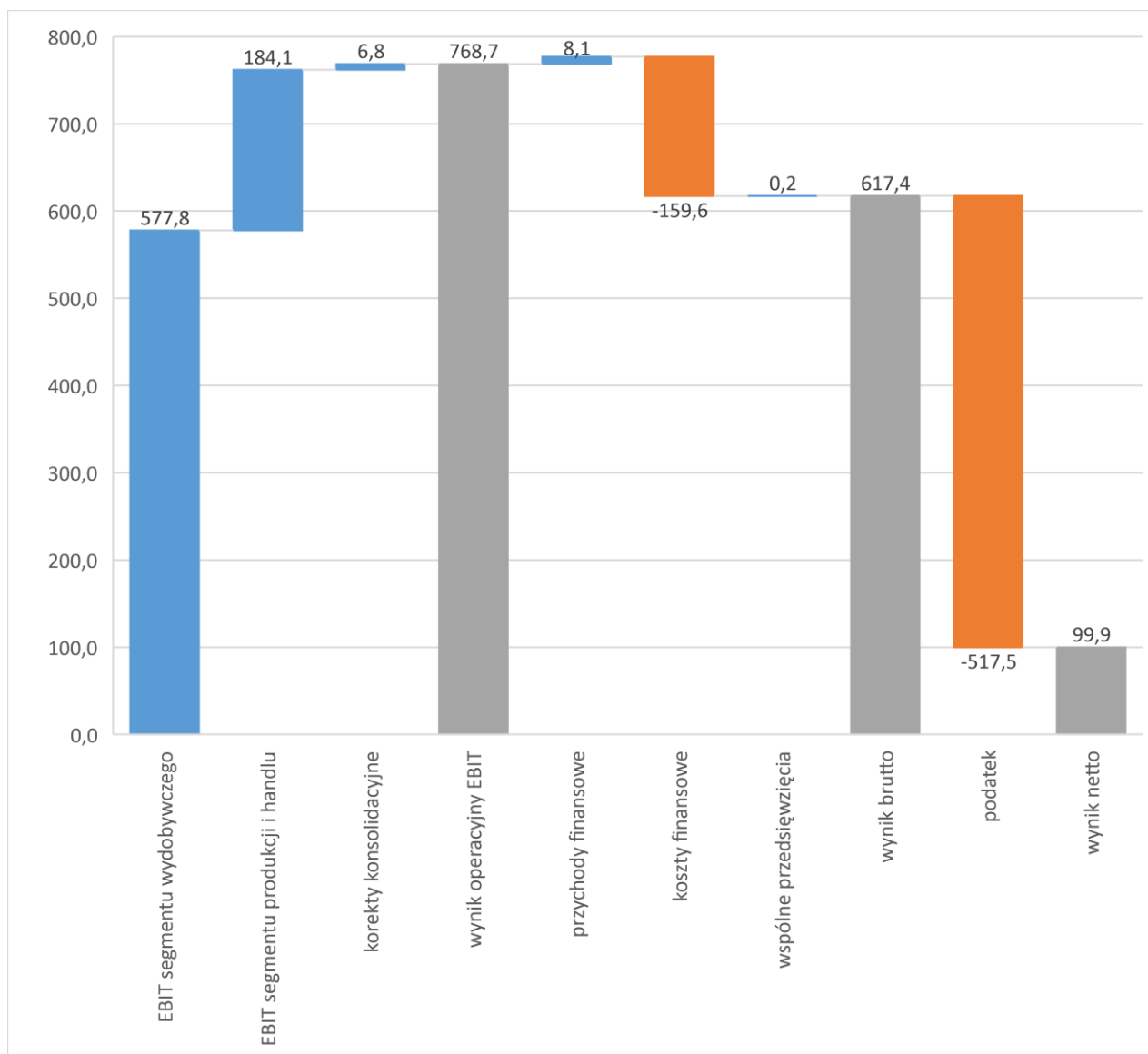
Instrument	Data początkowa	Data końcowa	Nominał	Waluta	Przedział stopy procentowej	Stopa referencyjna
IRS	od 16.01.2018	od 15.01.2019	524 500 014	USD	1,145%-2,89%	LIBOR 3M - LIBOR 6M
	do 21.09.2021	do 21.12.2021				

Wykaz transakcji terminowych zabezpieczających ryzyko cen uprawnień do emisji CO₂
na dzień 31 grudnia 2018 roku

		2019		2020	
		Wolumen (mt)	Przedział ceny (EUR/mt)	Wolumen (mt)	Przedział ceny (EUR/mt)
EUA	Futures	1 169 000	7,64-23,69	-10 000	7,19

Dekompozycja skonsolidowanych wyników Grupy Kapitałowej LOTOS w 4 kw. 2018 roku (mln PLN)

Skonsolidowany zysk netto Grupy Kapitałowej LOTOS w 4 kw. 2018 roku wyniósł 99,9 mln PLN.

Wyniki EBIT, wynik brutto i wynik netto Grupy Kapitałowej LOTOS

mln PLN	4kw. 2018	3kw. 2018	4kw. 2017
Wynik operacyjny EBIT	768,7	866,8	722,7
Wynik przed opodatkowaniem	617,4	852,0	735,0
Wynik netto	99,9	631,6	484,7

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej – aktywa

mIn PLN	31.12.2018	31.12.2017	zmiana	%
	22 223,9	21 171,2	1 052,7	5,0%
Aktywa trwałe	13 078,0	12 462,1	615,9	4,9%
Rzeczowe aktywa trwałe segmentu produkcji i handlu	8 742,4	8 761,5	-19,1	-0,2%
Wartości niematerialne segmentu produkcji i handlu	151,9	163,2	-11,3	-6,9%
Rzeczowe aktywa trwałe segmentu wydobywczego	3 044,0	2 404,2	639,8	26,6%
Wartości niematerialne segmentu wydobywczego	338,0	304,8	33,2	10,9%
Wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności	117,2	106,5	10,7	10,0%
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	149,6	415,4	-265,8	-64,0%
Pochodne instrumenty finansowe	9,1	2,7	6,4	237,0%
Pozostałe aktywa długoterminowe	525,8	303,8	222,0	73,1%
Aktywa obrotowe	9 145,9	8 709,1	436,8	5,0%
Zapasy	4 848,9	3 559,6	1 289,3	36,2%
Należności z tytułu dostaw i usług	1 880,4	2 677,0	-796,6	-29,8%
Należności z tytułu podatku dochodowego	2,4	1,3	1,1	84,6%
Pochodne instrumenty finansowe	15,3	161,8	-146,5	-90,5%
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	457,6	388,7	68,9	17,7%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 941,3	1 920,7	20,6	1,1%

Na dzień 31 grudnia 2018 roku suma bilansowa Grupy Kapitałowej LOTOS wyniosła 22.223,9 mln PLN (+1.052,7 mln PLN vs. 31 grudnia 2017 roku).

Główne zmiany w pozycjach aktywów:

- wyższy o 1.289,3 mln PLN poziom zapasów, przede wszystkim ropy naftowej i produktów rafineryjnych związany głównie z wyższym wolumenem zapasów ropy, produktów i półproduktów naftowych oraz wyższymi cenami na koniec 2018 roku w porównaniu z cenami na koniec 2017 roku,
- wyższy o 639,8 mln PLN poziom rzeczowych aktywów trwałych segmentu wydobywczego, głównie w związku z odwróceniem odpisów aktualizujących nakłady na YME,
- spadek o 796,6 mln PLN poziomu należności z tytułu dostaw i usług, głównie na skutek sprzedaży ropy naftowej w grudniu 2017 roku w ramach realizacji kontraktów z Agencją Rezerw Materiałowych,

- spadek o 265,8 mln PLN stanu aktywów z tytułu podatku odroczonego, przede wszystkim w związku z odwróceniem odpisów aktualizujących nakłady na YME oraz wpływem środków z ubezpieczenia wadliwej platformy na złożach YME,
- wyższy o 290,9 mln PLN poziom pozostałych aktywów związany przede wszystkim ze środkami na rachunku Escrow na likwidację złoża Sleipner
- niższy o 140,1 mln PLN poziom dodatniej wyceny pochodnych instrumentów finansowych

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej – źródła finansowania

mln PLN	31.12.2018	31.12.2017	zmiana	%
	22 223,9	21 171,2	1 052,7	5,0%
Kapitał własny	12 034,8	10 712,5	1 322,3	12,3%
Kapitał podstawowy	184,9	184,9	0,0	0,0%
Nadwyżka ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	2 228,3	2 228,3	0,0	0,0%
Kapitał rezerwowi z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych	-288,2	-225,2	-63,0	-28,0%
Zyski zatrzymane	9 826,1	8 432,2	1 393,9	16,5%
Różnice kursowe z przeliczenia	83,6	92,2	-8,6	-9,3%
Udziały niekontrolujące	0,1	0,1	0,0	0,0%
Zobowiązania długoterminowe	4 044,3	4 264,4	-220,1	-5,2%
Kredyty, pożyczki, obligacje oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	2 345,3	2 738,3	-393,0	-14,4%
Pochodne instrumenty finansowe	6,9	6,7	0,2	3,0%
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	324,9	277,7	47,2	17,0%
Świadczenia pracownicze	170,4	169,3	1,1	0,6%
Pozostałe zobowiązania i rezerwy	1 196,8	1 072,4	124,4	11,6%
Zobowiązania krótkoterminowe	6 144,8	6 194,3	-49,5	-0,8%
Kredyty, pożyczki, obligacje oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 538,7	1 687,6	-148,9	-8,8%
Pochodne instrumenty finansowe	47,4	72,7	-25,3	-34,8%
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 913,7	2 201,7	-288,0	-13,1%
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	565,3	210,0	355,3	169,2%
Świadczenia pracownicze	156,2	145,3	10,9	7,5%
Pozostałe zobowiązania i rezerwy	1 923,5	1 877,0	46,5	2,5%

Wzrost stanu kapitału własnego Grupy Kapitałowej LOTOS na koniec 2018 roku do poziomu 12.034,8 mln PLN (+1.322,3 mln PLN vs. 2017) nastąpił głównie na skutek wzrostu poziomu zysków zatrzymanych o 1.393,9 mln PLN pomniejszonego o odniesione na kapitał rezerwowi ujemne różnice kursowe z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych skorygowane o efekt podatkowy w kwocie -63,0 mln PLN.

Udział kapitału własnego w sumie pasywów wzrósł o 3,6 punktu procentowego (vs. 2017) i wyniósł 54,2%.

Główne zmiany w pozycjach zobowiązań (-269,6 mln PLN):

- wyższy o 170,9 mln PLN stan pozostałych zobowiązań i rezerw (głównie związane rezerwy w segmencie produkcji i handlu i zaktualizowane rezerwy w segmencie Upstream),
- wzrost o 355,3 mln PLN stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego,
- niższy o 288,0 mln PLN poziom zobowiązań z tytułu dostaw i usług,
- niższy o 541,9 mln PLN stan kredytów, pożyczek, obligacji oraz zobowiązań z tytułu leasingu finansowego głównie na skutek spłaty części kredytów inwestycyjnych jednostki dominującej, kredytów LOTOS Norge oraz AB LOTOS Geonafta oraz w związku z wykupem części obligacji wyemitowanych przez Grupę.

Dług finansowy Grupy Kapitałowej LOTOS na 31 grudnia 2018 roku osiągnął poziom 3.884,0 mln PLN (-541,9 mln PLN vs. 31 grudnia 2017 roku). Wskaźnik relacji długu finansowego skorygowanego o wolną gotówkę do kapitału własnego wyniósł 16,1% i obniżył się o 7,3 punktu procentowego vs. 31 grudnia 2017 roku. Dług netto wyniósł 1.942,7 mln PLN. Wskaźnik relacji długu netto do zysku oczyszczonego EBIDA LIFO na 31 grudnia 2018 roku wyniósł 0,6.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

mln PLN	4kw. 2018	3kw. 2018	4kw. 2017
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	631,8	1 299,1	1 013,7
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-505,6	-178,9	-344,2
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	-310,8	-400,1	-278,2
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	4,9	-1,4	-0,2
Zmiana stanu środków pieniężnych netto	-179,7	718,7	391,1
Środki pieniężne na początek okresu	2 118,0	1 399,3	1 529,5
Środki pieniężne na koniec okresu	1 938,3	2 118,0	1 920,6

Stan środków pieniężnych na 31 grudnia 2018 roku w Grupie Kapitałowej LOTOS (uwzględniający zadłużenie w rachunkach bieżących) wyniósł 1.938,3 mln PLN. Przepływy pieniężne netto zmniejszyły stan środków pieniężnych ich ekwiwalentów w 4 kw. 2018 roku o 179,7 mln PLN.

Dodatknie saldo przepływów środków pieniężnych z działalności operacyjnej w 4 kw. 2018 roku wynoszące 631,8 mln PLN, związane jest głównie zyskiem netto zwiększonym o amortyzację, podatek dochodowy i spadek stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz zmniejszonym o wzrost stanu zapasów, odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych oraz spadek stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług w okresie 4 kw. 2018 roku.

Ujemne saldo przepływów środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej w kwocie -505,6 mln PLN dotyczy przede wszystkim zakupu rzeczowych aktywów trwałych i pozostałych aktywów niematerialnych związanych głównie z segmentem wydobywczym oraz środków na rachunku Escrow na likwidację złoża Sleipner.

Saldo przepływów środków pieniężnych z działalności finansowej w 4 kw. 2018 roku wynoszące -310,8 mln PLN uwzględnia głównie ujemne saldo wpływów z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, wydatków z tytułu ich spłaty i zapłaconych odsetek w kwocie -318,3 mln PLN.